

KarawankenBote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Besuchspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr). Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen.

Nr. 77.

Krainburg, 30. September 1944.

4. Jahrgang

Fronta na Zapadu drži

Sovražna ofenziva, hoteča preprečiti nove frontne črte, spodletela - Nastop za naskok naroda za hrbitom prednjih čet

VH. 29. septembra. KarawankenBote - a ofenziva na Zapadu se tačas trudi, da bi izkoristila v bitki v Franciji pridobljeni napadalni polet za predor čez državne meje. Nasproti temu se ne more utajiti, da se je učvrstila nemška volja do odpora in da so spodeleti vsi poskusi sovražnika, da bi svojo v toku nahajajočo se ofenzivo izrabili za preprečenje ustanovitve nove nemške fronte. Te ugotovitve so končnovejavne in ne potrebujejo tudi v naprednegačem stanju vojnih dogodkov nobenega popravka. Nemška fronta, ki se razprostira počez skozi Srednjo Nizozemsko in se na severu naslanja na Rhein, da končno poteka v splošni severni smeri ob nemško belgijski meji skozi Luxembourg do Epinala in do Burgundskih vrat, drži na podlagi iz domovine sem pojavlja-joče se nove aktivnosti.

Temu nasproti skuša sovražnik na različnih krajih zapadne fronte izslediti neko slabemo mesto, da bi s svojo ofenzivo le nadaljeval čez državne meje. On si je radi tega izbral dva posebna kraja, enkrat naj bi iz zraka na Nizozemskem izkrcone skupine nadkritile na severu nemški sistem zapadne obrambe. Ta poskus se mora smatrati za izjalovljen. Znova skuša sovražnik, iz Eindhovenova ven čez Helmond doseči Maaso, ker njegovi napadi v porečju nizozemske nižine niso imeli uspeha. Treba je počakati na izid bojev v tem odseku. Večjo važnost ima sovražnik veliki napad med Epinalom in Remiremontom, kjer je bil napravljen poskus, da bi zavzel predgorje. V vseh teh bojih, ki so neverjetno trdi, se bojuje nemška obramba v predbojišču naših zapadnih utrdb radi pridobitve časa, ker se med tem za hrbitom nemških prednjih čet razvija po-hod za naskok naroda, česar učinek že spo-za sovražnik na vedno bolj se pojavljajočem počajanju odpora.

Angleški vojni poročevalci se že obračajo s trdimi besedami proti najnovejšim opisom londonskih strategov pri pisalnih mizah, ki so mnenja, da je vojna praktično že končana. Vabijo jih, naj pridejo sami na fronto, da bi na lastnem telesu doživeli morilski odpor.

Poljski sovjet je izsili priznanje

Stockholm, 29. septembra. Po nekem sporučilu iz Lublina je bil sklenjen med tako zanimi poljskimi osvobodilnim komitejem in litvansko sovjetsko republiko dogovor o zamenjavi prebivalstva. Medtem ko se bojuje londonska vlada v izgnanstvu z vedno slabejšimi upri za svoj naividezni obstoje, sklepa Lublin pogodbe in izsili tako v imenu Moskve že priznanje sovjetskega gospodstva na Poljskem.

Radijski zločinci obsojeni na smrt

Berlin, 29. septembra. Pred Volksgerichtshofom (narodnim sodnim dvorom) so se moralni zagovarjati Otto Giesemann, Paul Brockmann, Rudolf Sauer in Gustav Milse iz Bielefelda. Otočenci so skozi več let poslušali ščuvajoče oddaje angleškega in sovjetskega radia. Poročila sovražnih radiooddajnih postaj so medsebojno izmenjivali in jih porabili za osnovno državi sovražnih razprav ter jih razširjali tudi med svojimi delovnimi tovariši. Brezčastni narodni izdajalci, ki so poslali pomagači našim sovražnikom, so bili obsojeni na smrt. Sodba je že izvršena.

Ustanovitev narodne garde na Ogrskem

Budimpešta, 29. septembra. Ogrska vlada je na podlagi zakona o oboroženi sili odredila ustanovitev narodne garde. Naredba opisuje naloge javnih varnostnih organov v smeri ohranitve javnega reda in varnosti v državi. Naloge narodne garde so zlasti, da se bojuje proti manjšim četam sovražnih partizanov in padalcem, da prepreči in odvrne čine sabotaže in da v sili zavaruje ozemlja za frontalno linijo ustreznih naredbam poveljnika zobra. Narodna garde je oborožen se-stavnim del honveda (ogrske deželne brambe). Njeni člani položijo vojaško prisego in so v vseh ozirih podvrženi vojaškim naredbam. Izvršitev naredb je v dolžnosti honvedskega ozir. notranjega ministra.

V zvezi s to naredbo vlade o ustanovitvi ogrske narodne garde za ohranitev miru in reda v državi je izdal ogrski vojni minister narodu poziv, v katerem opozarja na to, da uredba poziva pod orložje vse telesno sposobne može brez razlike starosti, v kolikor že ne služijo vri vojakih. Ministrov poziv pravi, da se madžarske vojske bojuje na življenja in smrt, da gre za obstoj samostojnega in ne-odvisnega državnega življenja dežele.

Priznanje k madžarstvu in k evropski kulturi vsebuje ogrski časopis »Magyarság«, ki glade Ogrske zavrača, da bi se politični oporeki Franca Deaka in Ludwiga Kossutha zamenjale za dujevne cvetke Lenina, Engla ali Buharina. Ogrska nima nobene druge poti, karor pot obrambe svojih meja in svoje kulture. Pri tem bo z zavezniško Nemčijo stala v skupnosti iste usode, ki se v tej volni spozna le še tem trdnejše in reutajljiveje.

Moskva iztreblja poljske nacionaliste

„Nacionalna politika“ komunistov ostane povsod ista

VH. Krainburg, 29. septembra. Kakor zna-no, je pred kratkim v Varšavi poskušala neka poljska nacionalno revolucionarna skupina, ki je delala po navodilih poljske begun-ske vlade v Londonu, organizirati splošno vstajo poljskega prebivalstva. Punt so pa nemške čete pobile. Kakor so zdaj angleški časopisi brezhibno ugotovili, je svoje dni šef poljske vlade v pregnanstvu Mikolajczyk Stalina osebno obvestil o predstoječem uporu. Mikolajczyk je namreč določil, da se bo vstaja začela, ko se bodo sovjetske čete nahajale že v neposredni bližini Varšave, ker je upal, da bodo te nemudoma prisile upornikom na pomoč. Stalin je odobraval načrt in obljubil popolnoma za gotovo potrebno pomoč. Ko so se sovjetske čete pri-bližale Varšavi, je moskovska radioodajna postaja izdala poziv Poljakom, v katerem jih je pozvala, naj se uprejo, in jim zoper čisto za gotovo obljubila pomoč od strani sovjetske armade. Ko pa je bil upor v Varšavi v resnici vzplamel in je bilo sovjetsko vrhovo-povetljstvo o tem obveščeno, se je to branilo, da bi dalo varšavskim upornikom kakšnokoli pomoč, da, niti Angležem in Amerikancem ni hotelo dovoliti, da bi uporabljali sovjetska letališča za anglo-ameriška letala, ki so imela nalogo, oskrbeti poljske upornike z municijo in živili.

Očitno sta moskovskim komunistom le do-brodošla poraz in uničenje poljskih nacio-nalistov, to tem bolj, ker so mislili, da v tem primeru lahko naprijeto Nemcem krivdo za iztrebljenje poljskih rodoljubov. Da je stvar takša, dokazujejo najnovejša poročila angleških časopisov, da so boljševiki v vseh pokrajnah bivše Poljske, ki so jih zasedli, zapri vodeče osebnosti poljskega nacionalne-ga pokreta in deloma pobili.

To sicer tudi popolnoma ustrezta „nacio-nalni politiki“ komunistov v vseh državah Po-

srovažnih zgub. Celokupni položaj na za-padu se ni spremenil in pred nemškimi od-pornimi črtami, ki so bile napravljene kljub sovražnim predornim poskusom, so izkrva-vele neštete napadne skupine sovražnika.

Strašno prebujenje na Finsku

Stockholm, 29. septembra. Premirje v fin-skem državnem zboru ni bilo sprejeti so-glaso, kakor se to trdi v uradnem sporo-čilu. »Dagens Nyheter« sporoča na podlagi privatnih informacij, da je glasovalo 15 poslance proti sprejetju moskovskega diktata. Notranji odpor nikakor ni bil omejen na skupine desnice. Eden izmed najbolj vnetih posiancev iz tako zvane »opozicije mira« je po objavljenju pogojev v veži državnega zabora z stisnjeno pestjo zavpil: »Jaz in moi finski prijatelji nismo delali za takšen mir!«

Moskva pošilja otroke na fronto

VH. Krainburg, 29. septembra. Iz Königsberga poročajo, da so pri zadnjih bojih v baltskem prostoru ponovno pripeljali 13 letne sovjetske vojake kot ujetnike.

Moskovski časopis »Trude«, ki je centralni organ sovjetskih delavskih društev, je v svoji julijski številki oznamil, da je osrednji svet delavskih društev zabičal, da se je treba ravnat po zakonu z dne 5. marca t. l., po katerem morejo v sovjetski industriji uporabljati, izpod 16 let starci otroci uživati vsak te-den en dan za odmor.

Torej v Sovjetski zvezzi ne uporabljajo otrok v starosti od 13 do 16 let samo v in-dustrijskih tvornicah, kjer delajo često brez vsakega odmora, ampak jih morajo novaciiti tudi za vojake in pošiljati v prednjo fronto in linijo. To je neizpodobiten dokaz za to, da se bodo sovjetske človeške rezerve prav kmalu in hitro popolnoma izčrpale.

Po teh okolnostih se pojasni tudi dejstvo, da je pri moskovskih komunistih, če se po-laste kakršnegakoli novega ozemlja, eden izmed njihovih prvih ukrepov ta, da pošljijo čim največje množice domačinov na Rusko, večinoma v Ural in Sibirijo. Tako je bilo na Poljskem, v Italiji, v Baltskih državah in na-zadnje v Romuniji, Bolgariji in na Finsku. Te deportiranice uporabljajo najprej v sovjetski vojni industriji, pozneje jih bodo pa brez dvoma poslati tudi na fronto. Sicer pa ob-stajajo tudi drugi razlogi za te mnoštvene odvedbe, ki jih je pred kratkim odkrila moskovska radiooddajna postaja, ki je o priliki deportacije sto tisoč romunskih delavcev sled-deče izjavila: »Dolžnost vsakega komunista je, da obdeluje te mase ideološko, da bodo postali zavestni proletarci. Deportiranci naj-torej v bodoče prinašajo komunistično kugo v svojo domovino in se udejstvujejo kot na-snovatelji komunistične revolucije.«

Moskva pošilje Thoreza v Pariz

Bern, 29. septembra. Kakor javlja »Exchan-ge« iz Pariza, se je bivši šef francoskih komunistov Maurice Thorez iz Moskve vrnil v Pariz. Govori se, da je že spet začel s svojim delovanjem kot glavni tajnik komunistične stranke. To poročilo je verjetno presene-tilo tudi gaulistične kroge, ker je de Gaulle, ki je že v Alžiru pripravil pot komunistom v svojo »provizorično vlado« nasprotoval vrnitvi Thoreza v Francijo, ker je ta na jesen 1939. leta dezertiral, namesto da bi se javil pri svojem četnem oddelku in je prenaglijeno odpotoval v Sovjetsko zvezo. Toda on je pač osebni zaupnik Sovjetov in on so, kakor se vidi iz dogodka, zahtevali njegovo vrnitev v Pariz. To dokazuje, kako so izigrali de Gaulle in je jasno opozorilo na »delitev moći« v Franciji in moč komunistov.

Hude zgube Severnoamerikanec na Filipinih

Tokio, 29. septembra. Hudi boji na Palau-skem otoku Pilipiju še trajajo. Japonski bra-nilci so bili med tem ojačeni po na novo iz-krcanij sovjetskih skupinah. Kako velike zgube ima sovražnik, izhaja iz dejstva, da so se do 22. septembra v bližini otoka pojavitri po 10.000 brit velike ladje za odvoz ranje-nih Amerikanec. Tudi v soboto in v ponedel-jek sta se dve veliki lazaretni ladji pribli-žali otoku.

Znaki v po sovražniku zasedeni Italiji kažejo na vihar

Italijanski kmetje se puntajo proti rdečkarjem - Grozna revščina rimskega prebivalstva

Milan, 29. septembra. Znaki v po sovražniku zasedeni Italiji kažejo na vihar. V številnih pokrajnah je prišlo do krvavih nemirov, ki so imeli značaj državljanske vojne. V Terano (Marche) so streličali marokanski plačanci na žene italijanskih delavcev, ki so zahtevali kruh za svoje otroke, ali so se trdovratno upirale, da bi plačale oderuške cene, ki so jih zahtevali Marokanci za italijskim kmetom ugrabljeno žito. Na Siciliji je prišlo do bojnega strešanja med kmeti in komunisti in je bil pri tem neki vodja komunistov v boju iz bližine težko ranjen po ročni granati. O sličnih spopadih javljajo iz Lukanije in Kalabrije, kjer je kmečko prebivalstvo odgovorilo z uporabo više na komuni-stični teroristični režim.

Fašistične zahteve

Med kmečkim delavstvom v Južni Italiji in Siciliji vedno bolj vira. Spet se pojavljajo stare fašistične zahteve, katerih urešenje je vedno preprečila kraljeva klika, da se razdele veleposestva. Pri Villa Magne so kmetiški delavci sami na svojo rcko poskušali, da bi si razdelili veleposestvo kneza Drago. Slične tendence se pojavljajo okoli Rima.

Politična centrala je rasprca vedno bolj

naraščajoči anarhiji brez moči. Medtem ko organi tako zvanega »blok sredine« Bonomičevi vladci očitajo nesposobnost, pripravljajo marksistični listi nove posege v tuje pravice s trditvijo, da številni elementi, ki bi morali biti likvidirani, grejo za tem, da se obnovi fašistična država. Istočasno hudo napadajo zavezniško kontrolno komisijo, ki krije Bonomijevu vlado. Nekoristnost komisije komentira »Avantie« s stavkom: »Mi vsa našo revščino lahko sami upravljamo.«

Epidemije lakote v Rimu

»Množica prebivalstva Rima životari v temnih nerazsvetljenih stanovanjih. Oni jedo svoje siromašne obede nekuhanje. Epidemija bolezni želodca in črevesa se je rad! lakote hitro razširila. Mesto stoji pred najbolj grozno zimo v svoji »isočle« in zgodovini. To je slika, ki jo podaja severoameriški novinar Frank Garvasi o življenju v Rimu pod ameriško-britansko zasedbo Kar odkriva to poročilo. Je popoln neuspeh bri-tansko-ameriške politike v po Anglosah obvladani Italiji. Uradni življenjski stroški so, tako prizna Garvasi, v zadnjem času na-rasli za 751 odstotkov. Gre pri tem za povlačenje uradno določenih najvišjih cen za zelenjava in kruh. Vsa druga živila, se po po-

ročilu ameriškega poročevalca, statistično ne morejo več popisati. Kilogram sladkorja stane 500 lir (10 lir = 1 RM), najslabše oljčno volje se v ugodenem primeru dobi za 500 lir za liter, kilogram presnega masla stane najmanj 750 lir. Izpod 30.000 lir ni mogoče dobiti najcenejše obleke. Za par čevljev se mora plačati 200 lir in več.«

Kaj pomenijo te cene je jasno, ko Garvasi sporoča, da je povprečni mesečni dohodek nastavljenca ali uradnika v Rimu v najboljšem primeru 300 lir. Vpriča tega nerazmerja med plačami in cenami mora priznati Amerikanec, da je prebivalstvo Rima zapisano poginu.

Prostitucija — glavna obrt

Prostitucija in črna borza obvladata množice mesta. Prostitucija, tako piše dobesedno Amerikanec, je postala ena izmed glavnih obrti. Vzrok je grozna revščina. Povsed se vidijo ameriški vojaki, ki se vodijo za podpazduho z rimskimi dekleti. Vsa ta dekleta so pozabila na smeh. Mnogim izmed njih so očetje ali bratje odstrigli lase, da se jih kaznovati za to, ker so se zavrgle. Italijan, ki narod, tako zaključi Garvasi sva-ja pri znanju, je že spoznal, da se mnogi hva-lijan osvoboditev od pomanjkanja, ki jo je obljubil Roosevelt v svojih štirih »svoboščinah« v Italiji ne bo uresničili.

Zakasnala spoznanja v Severni Ameriki

Amerikanci in Angleži začnejo grajati politiko svojih državnih voditeljev

Lizbona, 29. septembra. Amerikanci in Angleži pologoma domnevajo, da služi evropska politika njihovih državnih vodil Roosevelta in Churchilla v prvi vrsti interesom Sovjetske zveze, za lastne države pa pomeni veliko nevarnost.

Tako piše v amerikanskem časopisu »Saturday Evening Post« znani novinar Demaree Bess sledče:

»Zdaj smo končno zvedeli, da ima predsednik Roosevelt velik načrt, ki je le malo v sile z atlantsko listino in s širimi svobodi nami. Povojni svet bo — kakor ga gleda mr. Roosevelt — samo rahla zveza zedinjenih narodov, ki bo odvisna od modrosti in dobre volje treh velesil, in sicer Sovjetske zveze, Anglie in Zedinjenih držav in povrh še Italije kot neke vrste »velesile iz vladosti«. Skoraj vsa vojaška in gospodarska sila sveta bo osredotočena v rokah prvih treh, na naloga Zedinjenih držav v tem triumviratu, da ustvarja ravnovesje med obema družinama.

Ta veliki načrt stoji in pade z nazorom, da je bo Sovjetska Rusija dala zvabiti nazaj v družino narodov. Naš predsednik je vse tudi na to kocko in v teheranski konferenci je napravil maršalu Stalini koncesije, ti so razveljavile vse prejšnje načrte glede Evrope, ki so jih 1939. leta s težavo izdelali v Londonu.

Ko so objavili izjave moskovske in teheranske konference, so jih takoj kakor v Angliji pozdravili z velikim navdušenjem. Toda je sedaj začnemo doumetati ceno, ki je bila plačana. Zdaj vemo, da je maršal Stalin v Teheranu zahteval od nas cenenega plačila. Vztrajal je pri tem, da je Rusija opravljena, narediti v Evropi svoje lastne teritorialne popravke, ne oziraje se na obljube atlantske listine, da se ne bodo izvršile nove teritorialne povečanja, in ne oziraje se na obljube širih svobodi. Na papirju priznamo neodvisnost baltskih držav, ki jih je 1940. leta pogolnila Rusija; formalno tudi ne soglašamo z zahtevami Rusije po Vzhodni Poljski. Vendarle je Teheran vse spremenil na podlagi taktike predsednika Roosevelta na tej konferenci. V svoji vnemi, da bi si pridobil Stalino zaupanje, je prišel naš predsednik preko vsakega vprašanja, v katerem sovjetski ministrski predsednik ni hotel razpravljati. Ne samo, da je taktika predsednika odločila vprašanje baltskih držav v prilog Rusiji, ona je tudi odobrila zopetno pridobitev tistih delov Poljske in Romunije. ki

jih je Rusija anektila 1939. in 1940. leta.

Ohraben po simpatizirajočem stališču mra. Rooseveltu je začel Stalin s svojo agresivno diplomacijo v Jugoslaviji in Grčiji, na Čehoslovaškem in Poljskem, v Turčiji in Bolgariji in tudi v Italiji in Franciji. Britanske in američanske vlade so razširile svojo vojaško pomoč na vse Rusom naklonjene cete v balkanskih deželah in so pologoma razrešile svoje odnose do begunskeh vlad, ki jih je Rusija smatrala za neprijazne.

Vsi ti razvoji so vzbudili v Angliji nezupanje. Britanski vodje si danes niso edini glede Rusiji napravljenih koncesij. Mr. Davis nam poroča, da se je mr. Roosevelt bolje razumel z maršalom Stalino, kakor z mr. Churchillom, ker je bila Rooseveltova trdna politika ta, pridobiti si Stalino zaupanje s tem, da se je izognil vsakemu sporu z njim. To je tudi spadalo k njegovemu velikemu načrtu.

So pa tudi pri nas resnejši možje in ravno tako v drugih državah, ki niso istih misli, kakor mr. Roosevelt. Vobče izvajale opozicijo, dve skupini. K prvi spadajo idealisti, ki nasprotujejo temu, da bi se za mednarodne kompromise žrtvovala načela; k drugi spadajo realisti debeloglavci, ki samo vprašajo: »Ali si mi lahko privoščimo to, da platočno ceno za rusko-angleško sodelovanje v svetu treh sil?« To je glavno vprašanje, o katerem bodo morali odločiti ameriški volilci pri bodoči volitvi; kajti očitno je, da je vnečna predsednika Roosevelteta, zvabiti Rusijo nazaj v »družino narodov«, sedaj zasenčila vsako drugo misel v njegovih možganih.

K vprašanju lista »Picture Post«: »Ali bom držali Rusijo izven Evrope?« piše izdajatelj angleškega časopisa »The Nineteenth Century« sledče:

»Jasno je, da hoče Rusija sebe samo napraviti z gospodarja Vzhodne Evrope od Arktide do Egejskega morja. Ponovno je objavila svoj namen, da bo anektirala tri velike

države in velike dele treh drugih, vso Estonijo, Letonijo in Litvo, en del Finske, polovico Poljske in en del Romunske. Od teh držav so prve tri nevtralne in Poljska naša veznik.

Ce bodo izvršena pred kratkim med Rusijo in Čehoslovaško sklenjena pogodba, bo Čehoslovaška del ruskega gospodarskega reda in torej zgubljena za Evropo, ker ima Rusija strnjeno gospodarstvo. Rusija bo potem gospodar vse Srednje Evrope, in Čehoslovaška bo osrčje, tako politično kakor industrialno. Ce bodo »maršali« Tito in njegovi partizani dosegli svoj cilj, bo Srbija razpuščena in Rusija bi potem postala gospodar Balkana. Kdor je gospodar Srednje Evrope, se lahko napravi za gospodarja vse Evrope. Kdor je gospodar Balkana je tudi gospodar Vzhodnega Sredozemlja in lahko zato kontrolira morske poti, ki so življenskovažne za našo trgovino in za vzdržanje britanske svetovne države. Ce balkanski države niso neodvisne, bodo prisile pod gospodstvo neke velesile, in za nas potem ni nobene varnosti v Vzhodnem Sredozemlju. Ce bodo Baltske države zgubile svojo neodvisnost, ali postale vazali kakšne velesile, bo Vzhodno morje zaključeno morje. In če Poljska, Čehoslovaška, Ogrska in Romunija niso neodvisne, ne bo nobene varnosti za Evropo in za nas.

Mi potrebujemo Evropo zaradi trgovine in iz varnostnih razlogov. Mnogo glavnice smo investirali v prekomorju. Na Daljnem vzhodu smo vse zgubili. Vsa bodočnost v Dalnjem Vzhodu, zlasti na Kitajskem, je negotova. Imamo ogromne možnosti v Evropi. Severozahod, vzhod in jugovzhod Evrope so zmožni velikanskega razmaha in bi lahko spadali k našim najvažnejšim tržiščem.«

Tako presojo sedaj Sovjetom podložno politiko Roosevelta in Churchilla najbiščnejši med angleškimi in ameriškimi novinarji. Kakor vse kaže, pa pride do spoznanje prepozno. Obilno oborožena po Angležih in Amerikancih, se čuti Sovjetska zveza sedaj dovolj močno, da obdrži v celoti po svojih zavezničkih odstopljencih ji prednosti in da se požižga na njihova zakasnala tarnanja. Evropa bi bila izročena boljševizmu, če Nemčija v tej vojni ne bi zmagala.

Sunek oklopniakov v prostor Chateau-Salins

Živahn bojno delovanje v loku Donave — Velik obrambni uspeh na Sedmograškem

Oberkommando der Wehrmacht je dne 28. septembra objavilo:

Na bojišču v Vzhodnem Nizozemskem smo z nasprotnim napadom prestigli močnejši sovražni napad čez preliv Antwerpen-Turnhout, sovražno mostišče severno od Turnhouta pa razbili. Vsi sovražnikovki poskuši, da bi razširili svoj vzdorni prostor Elshoven-Nimwegen proti zapadu, so spodleteli. Tudi severozahodno in jugovzhodno od Nimwegenja smo s pomočjo lastnih odredov lovskih letalcev zavrnili, močno sovražne napade vdrlega sovražnika pa z nasprotnim napadom vrgli nazaj. V odseku pri Aachnu, na fronti ob Eiflu in pred Metzom je naraslo obojestransko topniško delovanje. Iz prostora pri Nancyju proti severu z oklopniaki izvedene močne sovražnikove napade smo zavrnili. Nasprotno pa se da je napreduje napad naših oklopniških odredov v prostoru pri Chateau-Salins in južno od njega. V hudi bojih, ki so trajali tudi še 27. septembra v prostoru Epinal — Remiremont, smo odbili več sovražnikovih napadov in začasno zgubljena ozemlja z nasprotnim napadom zopet osvojili. Boji še trajajo. Vzhodno od Lure smo v hudi premenljivih bojih z nadmočnim sovražnikom zgubili nekaj vasi. Močno topniško obstrelijanje in zapovršni napadi sovražnega vrha na naša

utrjena oporišča na Zapadu še trajajo. Hrbara posadka Calaisa je odbila več sovražnih napadov. Od La Rochelle in trdnjave ob izlivu reke Gironde poročajo o uspešnih podvetnih lastnih udarnih čet.

V tem ko je nasprotnik v zapadnem odseku italijanske fronte izvajal samo brezuspešne krajevne sunke, je v prostoru pri Florenzuoli ves dan nadaljeval s svojimi močnimi, z nadmočno uporabo materiala izvajanimi napadi. V hudi obrambnih bojih, pri katerih smo se ob visokih sovražnikovih zgubah ubranili številnih napadov, se je nasprotniku posrečilo, vzet na obvladajoči vrh. Nasprotni napadi so v teku. Ob Jadranu se je spriča naše obrambe izjavljalo več močnih sovražnikovih napadov. Nek krajevni vdor smo zazejili.

V loku ob Donavi je bilo ob obeh straneh Železnih vrat še dalje živahn bojno delovanje. Od Orsove proti jugu prodrije sovjetske moči smo vrgli nazaj, sovražne skupine, ki so prešle čez Donavo, pa razbili. Ob ogrskoromunski meji med Szegedim in Velikim Varadinom so naše čete na več mestih potisnile še naprej napadajočega sovražnika nazaj. Na Sedmograškem, med Thorenburgom in Karpati, so nemške in ogrske čete v času od 15. do 26. septembra v trdih bojih odbile ohrad na 30 srbskih divizij in več hrizih

ZRCALO ČASA

Japonski zunanjji minister je poklical v nedeljo k sebi finskega poslanika na Japonskem, dr. Idmannu in mu je predal noto japonske vlade, po kateri so prekinjeni diplomatski stiki s Finsko.

Celokupna poštna služba za Finsko je bila s takočno veljavno ustanovljena.

Po štetju živine z dne 15. junija ima Danska 3.170.000 glav goveje živine, za 140.000 več kot pred enim letom. Število preščev se je dvignilo za 34.000 na 2.045.000, število ovc pa od 186.000 na 205.000.

Srbski ministrski svet je izdal naredbo, po kateri je zadružništvo podlaga za vse srbsko narodno, socialno, duševno, kulturno in gospodarsko življenje. Potrebam in interesom zadružništva gre prednost pred vsemi drugimi.

Churchillovo vlada je dvojezična. Vojaški angleškega naroda do boja vzdržuje samo z obljubami velikih reform, tako piše »New Leader«. Pravil, da se samo lahko ugotovi, da vse obljube Churchilla niso nič drugega kakor zavestno zavajanje angleškega naroda v zmoto.

Washingtonski ukrepi, z katerimi hočejo zadavati Argentinijo, so bili še nadalje pomnoženi. Kakor poroča Reuter, je državni departma objavil, da je iz Južne Amerike proti severu plovečim amerikanskim ladjam od 1. oktobra naprej prepovedano, pristajati v argentinskih lukah.

Vlada v Nankingu je pravkar določila barve nove kitajske zastave. Po naredbi te vlade, je sestavljena nova kitajska zastava takole: na sinjem polju, obrobiljenem z rdečim trakom je v sredini belo sonce. Stara kitajska zastava je imela pet barv.

zborov boljševikov in Romunov in preprečile prorok, za katerim je streljal nasprotnik. Sovražnik je utpel hude krvave in materjalne zgube in izza 1. septembra zgubil 134 oklopniakov in jurišnih topov, 112 topov, 51 metalcev granat in nad 550 strojnico. Razen tega je prišlo v naše roke nad 1000 ujetnikov. Ob severnem pobočju Gozdni Karpatov smo v trdih bojih zavrnili ali prestregli številne boljševiske napade. V Varšavi so se včeraj pod učinkom naših orožij vdali en nadaljnji del mesta ter v starci trdnjavici Mokotov stisnjeni ostanki uporniškega pokreta. Pripravljeni smo več tisoč ujetnikov in razen tega izpraznili nad 5000 poljskih civilistov. S tem je dosegzen uspeh, ki opravičuje upanje, da bo ves upor v najkrajšem času popolnoma pobit. Pri Sudauju so bili brez uspeha nadaljnji krajevni napadi boljševikov. Med Dvino in zalihom pri Rigi so se izjavili številni sovražni napadi ob žilavem odporu naših čet. Na fronti ob Ledenu morju so Sovjeti v zračnih bojih in po protiletalskem topništvu zračnega oružja zgubili 24 letal.

Skupine sovražnih letalcev so izvršile zastrohalne napade na Kassel, Köln, Ludwigshafen in Mainz ter več krajev v rheinско-westfalskem ozemlju. V sredih zračnih bojih so naši lovci sestrelili 72 letal, med njimi 65 širimotočnih bombnikov. Tri letala je zbitno protiletalsko topništvu. Nad nizozemskim bojiščem smo uničili nadaljnji 18 anglo-ameriških letal. V pretekli noči je sovražnik odvrgel številne razstrelne bombe na Kaiserslautern.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitlan. — Hauptgeschäftsführer: Friedrich Horstmann. Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

mikala z debelo šolsko torbo k takratnemu študentu Hansu Geierju v njegovo stanovanje. On je v njeno ljubko glavico marljivo vtepel suho matematiko. Storil je to izredno rad, kajti ni bila vsaka učenka tako poželenja vredna, kot Barbara. Trikrat je poskušal priti z njo v osebni stik. Ampak to se mu ni posrečilo. Smejala se mu je, češ da je vendar samo zaradi matematike pri njem; v kino pa lahko gre tudi sama.

Toda Geier je bil prekanjen. Ni bil samo matematično nadaren. Ko je njegova gospodinja bila nekoč dalje časa odsotna, je prisi Barbaro, da mu mora pomagati. Računal je z Barbarino slabostjo, da bo, kakor vsa dekle, rada pomagala. In v tem se ni motil.

»Rada, je rekla Barbara, »s čim pa?«

Lagal ji je, da je pravni študij, s katerim se je ukvarjal, še težji od matematike, in dosegel s tem, da je Barbara sestreljala v njim. Rekel je, da mora jutri položiti nek vmesni izpit, da pa se še ne čuti v zakonih kakor doma, in če ga ne bi hotela skušati v paragrafih. Sicer nima nikogar, ki bi to lahko storil. S temi besedami je porinil prednjene modre oči nek siv zakonik.

Bilo je čisto lahko. Njej je bilo treba samo brati. On pa je čisto v nasprotju s svojimi trditvami znal debelo knjigo skoraj na pamet. Ure so minevale. Nato je skuhal čaj. Barbara si ni upala prekiniti seje, da ne bi on mogoče zaradi nje padel pri izpitu.

Ko ga je končno zelo pozno v noči zapustila, je trčila med vrati na gospodinjo, ki se je nepričakovano vrnila. Pomenljivo je gledala na ponocnaško dekle, in ko se je podnajemnik Geier, ki je Barbaro spremjal do cestne železnice, vrnil, si je prepovedala take obiske, češ da je ona dosta gospa in da to deki, nikoli več ne bo prestopilo njenega pragata.

Zasebno poučevanje se je v bodoče vrilo v kavarni. —

(Dalje prihodnjih)

in ki ima ustanice s čopicem rdeče namazane, po pesem o nezvestobi.

Komaj se je poleglo odobravanje, že pri vihri kolesar na parket. Z napornom pritisna na majčkene pedale velikinske prestavne. Med vožnjo razstavi svoj dirkalni stroj v vse kose. Najprej zgne popolnoma odvišna vodilka. Nato sledi blatniki. Srednje kolo. Mali umetnik se vozi mimo občinstva samo še po zobniku. Se tega vrže v zrak in stoji pred revnim kupom starega železa. Kaj naj napravi s tem? Vpraša ljudi. Toda že pride debeli poslovodja.

»He, to boste potrebovali še pri prihodnji predstavili« zakliče.

Občinstvo je navdušeno, kaj takega se dogade publiko.

Kottenkamp se stegne daleč naprej, da lahko dobro vidi Barbaro. Na nesrečo se pri tem premakne namizni prt in kup pivskih pokrovov se zruši. Eden izmed njih pa preko naslonila. Urno seže Kottenkamp po njem, toda že prepozna. Ubežnik si je že poiskal svoj cilj. Pristane na nekem gospodcu.

Začuden se prime gospod za glavo in ima pivski pokrov v roki. Od razburjenja zardi in previdno pogleda k dami, da je opazila sramotni dogodek. Da. Ona se že ozira navzgor, kdo bi to bil Nihče. Galerija je v temi Zagotek.

Ko si Kottenkamp in Anton zoper upata na prej, sta ministrski svetnik in Barbara zgnila.

»Pojdi,« reče Kottenkamp in obzupita naglo svoje mesto na galeriji sto pite navzdol in zapazita, da hoče ministrski svetnik z Barbaro k baru. Toda samo en stolec brez naslanjalja je prost. On ji pomaže navzgor. Ko sedi zgoraj, se stisne, in ministrski svetnik prisede. Miksar meša Naenkrat se Barbara nepridržavano ozre, in zglede Kottenkampa, ki se ne more več pravodostno umekniti. Kakor da bi jo zadejala strela

Das Bündnis fanatischer Kampfentschlossenheit

Außenminister von Ribbentrop, der Duce und Außenminister Shigemitsu zum vierten Jahrestag des Dreimächtepaktes

Berlin, 29. Sept. Zum vierten Jahrestag des Abschlusses des Dreimächtepaktes sprachen am Mittwoch abend über den Rundfunk zu den Völkern der Dreierpaktstaaten Reichsausßenminister von Ribbentrop, der Duce in seiner Eigenschaft als Außenminister des faschistischen republikanischen Italiens sowie der japanische Außenminister Shigemitsu. Die Reden der drei Staatsmänner sind ein Bekenntnis zu der schicksalhaften Gemeinschaft, die die Völker des Dreimächtepaktes verbindet. Sie bekunden die unerschütterliche Entschlossenheit, mit der unsere Völker dem Vernichtungswillen und den Weltherrschaftsplänen unserer Feinde in einem Kampf auf Leben und Tod widerstehen. Sie sind durchdrungen von dem Glauben, daß nach dem siegreichen Kampfe den Völkern Europas und Ostasiens eine Ordnung gegeben werden kann, die der Opfer würdig ist, die für den Sieg gebracht werden.

Ansprüche Ribbentrops

Reichsausßenminister von Ribbentrop sagte in seiner Ansprache u. a. folgendes:

Am vierten Jahrestag unseres Paktes stehen Deutschland, Italien und Japan und seine Verbündeten in hartem Abwehrkampf an allen Fronten.

In Ost- und Südosteuropa rennen die Bolschewiken gegen unsere Verteidigungslinien an. An den anderen Fronten versuchen Engländer und Amerikaner unsere Abwehrlinien zu durchbrechen; im Süden, um nach Oberitalien vorzustoßen, im Westen, um in das Reich einzudringen.

In Ostasien steht unser japanischer Verbündeter bereit, um der angekündigten englisch-amerikanischen Offensive gegen die japanischen Positionen mit seinen konzentrierten starken Kräften entgegenzutreten.

Der Krieg hat damit eine Kampfphase erreicht, die von den Soldaten und Völkern der Dreierpaktmächte, von uns allen die höchste Bewährung und ein Einsetzen bis zum letzten Atemzug fordert. Es geht jetzt, wir wissen es, um Leben oder Tod unserer Nationen, unserer jahrtausendalten Kultur, unserer Sitten und Bräuche, d. h. um alles, was uns das Leben lebenswert macht. Wir alle wissen nur zu genau, was mit uns geschehen würde, wenn wir versagten. Der Feind zögert nicht, es uns täglich zu verkünden. Ausrottung, Auslöschung, Austreibung und Versklavung unserer Völker, das sind die Parolen des Feindes, die wir täglich zu hören bekommen.

Gegenüber diesem maßlosen, oft an Wahnsinn grenzenden Vernichtungswillen unserer Feinde gibt es für uns nur eine Lösung, nämlich Kampf und wiederum Kampf mit allen uns zur Verfügung stehenden Kräften und Mitteln, d. h. in Wahrheit ein Kampf bis aufs Messer.

Die Völker des Dreimächtepaktes wissen das. Sie erkennen mit klarem Verstand den Ernst und das Schicksalhaft, Unabänderliche der Lage, die uns alle zwingt, nur den einen Weg, den starken Weg des harten und kompromißlosen Kampfes zu gehen, bis die Gegner erkannt haben, daß dieser Krieg von ihnen niemals gewonnen werden kann.

Das dritte Jahr unseres Paktes hat unsere Völker auf manche harde Probe gestellt und, wir wollen offen gestehen, uns auch manch ernsten Rückschlag gebracht. Die Frontveränderungen in Russland, in Frankreich, der Verrat Rumäniens und Bulgariens, das Versagen Finnlands und gewisse Rückschläge in der Kriegsführung unseres ostasiatischen Bundesgenossen sind Ereignisse, die wir bestimmt nicht leicht nahmen. Besonders aber schmerzt uns der Gedanke, daß es möglich war, daß einige wenige, teils verbrecherische, verbündete Dummköpfe oder Phantasten tapfere Völker wie die Rumänen, Bulgaren und Finnen zum Verrat und Absatz

und damit ins sichere Verderben führen konnten.

Wenn sich nicht die nationalen Kräfte in Rumänien, Bulgarien und Finnland in letzter Stunde zusammenfinden, um die Völker zum Widerstand gegen den eingedrungenen Feind aufzurufen, ist die Ausrufung von Sowjetrepubliken in diesen Ländern nur noch eine Frage der Zeit. Damit hätten diese drei europäischen Völker endgültig ihre Freiheit verloren. Wir begrüßen daher die Nachricht, daß sich inzwischen nationale Regierungen und Befreiungskomitees gebildet haben, die alle nationalen Kräfte aus diesen Ländern um sich scharen und entschlossen sind, alles für die Freiheit und Selbständigkeit ihrer Länder einzusetzen.

Die Reichsregierung, die seit längerer Zeit mit einer solchen Entwicklungsmöglichkeit in diesen Ländern gerechnet hatte, bat die in Frage kommenden Staatsmänner wiederholt auf das eindringlichste vor der drohenden inneren Gefahr gewarnt. Wenn die führenden Schichten in diesen Staaten trotzdem vor dem Osten feige kapituliert haben, so haben sie sich ihr jetziges Los selbst zuschreiben, und wir bedauern nur die anständigen und tapferen Völker, die unter der verbrecherischen, instinktlosen Führung nun mehr einem schweren Schicksal entgegengehen.

Deutschland hat diesen Staaten, die sich seinerzeit dem deutschen Kampf gegen den Osten aus völlig freiem Willen angeschlossen haben, bis in die letzten Stunden die treueste Waffenhilfe gewährt. Hieran hat es also nicht gefehlt, und auch diese Völker selber waren sicher bereit weiterzukämpfen. Versagt hat allein die Führung.

Meine Volksgenossen und Hörer in den verbündeten Ländern! Inmitten dieser bolschewistischen Zersetzungerscheinungen in den verschiedenen Ländern Europas steht das nationalsozialistische Deutschland unerschütterlich wie ein Fels im Meer. Niemals zuvor sind sich Führung und Volk in unserem Land einiger gewesen als jetzt in dieser Stunde, da es gegenüber solchen Erscheinungen nur eine Parole gibt: Noch fester zusammenstehen! Kampf bis zum äußersten und niemals kapitulieren!

Draußen an der Peripherie unserer Frontstellungen in Europa jedoch steht unsere Wehrmacht.

Verteidigungslinien gigantischen Ausmaßes entstanden und sind noch im Entstehen, in denen unsere zusammengefassten Kräfte, die sich früher auf die Weite des europäischen und außereuropäischen Raumes verteilen müßten, mit Gelassenheit und Zuversicht den Anprall der Feinde erwarten, um im gegebenen Augenblick die Initiative wieder an sich zu reißen. So wird die Verteidigung unserer Heimat von Tag zu Tag schärfer und unsere Festung immer uneinnehmbarer. Die Feinde aber jubilieren und glauben, den Sieg schon in erreichbarer Nähe zu sehen.

ging er aus der Stube³⁷, schwang³⁸ sich auf sein Pferd, um dem Betrüger³⁹ nachzujagen und ihm die Beute⁴⁰ abzunehmen.

Der Wanderbursch, der eben in einen Wald einbog⁴¹, sah schon vom weiten den Mann auf eilendem⁴² Rosse und ahnte⁴³ nichts Gutes. Er versteckte⁴⁴ die Sachen, die ihm die Bäuerin geschenkt hatte, setzte sich auf einen Stein und ließ den Mann näher kommen.

»Hast du nicht einen Burschen mit einem Pack⁴⁵ Lebensmittel hier vorübergehen gesehen?«

»Freilich, er ging da links durch den Wald, er kann noch nicht weit sein.«

»Also paß auf mein Pferd auf, ich will ihm durch den Wald zu Fuß nachlaufen, denn mit dem Pferd kann ich nicht durch das Gestüpp⁴⁶ reiten.«

»Gewiß, lieber Freund, fange⁴⁷ ihn nur und bestrafe⁴⁸ ihn tüchtig⁴⁹.«

Der Bauer war fortgelaufen.

Der Wanderbursch hatte nun zu allem auch noch ein Pferd. Er nahm das versteckte⁵⁰ Bündel⁵¹, schwang sich auf sein Roß und verschwand⁵². Als der Mann mit leeren⁵³ Händen zurückkam, fand er weder Pferd noch Wanderbursch.

Da staunte⁵⁴ er, daß er noch dümmer als seine Frau war, kehrte fröhlig nach Hause zurück und sprach nicht viel mehr von der Dummheit⁵⁵ anderer Menschen.

- 1 Wanderbursch, der — potujoči rokodelc
- 2 Paradies, das — raj
- 3 Hunger, der — glad
- 4 Magen, der — želodec
- 5 Schlaue, die — zvijača
- 6 klopfen — potrakti
- 7 öffnen — odpreti
- 8 verlieren — izgubiti
- 9 heiraten — poročiti
- 10 stets — vedno
- 11 Eigenschaft, die — lastnost

Sie verkünden die phantastischsten Kriegsziele und ergehen sich in wahren Orgien vanskittischen Maßes und in Plänen, was mit den deutschen und verbündeten Völkern und ihrer Führung alles geschehen wird, wenn wir niedergeworfen seien.

Meine Volksgenossen, ich bin sicher, daß nach den schweren Bombardierungen unserer Städte auch der Augenblick kommt, wo dieser Zerstörungswut der Engländer und Amerikaner durch unsere Abwehrmaßnahmen endgültig Halt geboten wird.

Wir kennen diese Not so mancher Volksgenossen und teilen von Herzen ihre Sorgen. Jedoch sagen wir ihnen: Verzagt nie, haltet durch, die Dinge werden auf wieder einmal ganz anders kommen. Unsere "V 1" aber sorgen inzwischen dafür, daß die Feinde auch ihren Teil dieses von ihnen erfundenen und seinerzeit begonnenen Bombenkrieges gegen die Zivilbevölkerung bekommen. Zu den Bombardierungen unserer Heime, zur Zerstörung unserer Jahrtausende alten europäischen Kultur und zur Beschleifung unserer arbeitenden Frauen und spielenden Kinder aber können wir nur feststellen, daß diese Kampfmethode der englischen und amerikanischen Lufthelden bei jedem Deutschen und bei jedem Europäer die tiefste Verachtung und darüber hinaus einen Haß hervorrufen, der sich noch in vielen Jahren zwischen den Völkern auswirken wird.

Meine Volksgenossen und ausländischen Hörer! Es ist kein Zweifel, daß wir alle noch die letzte Probe unseres Kampfesmutes und unseres Siegeswillens abzulegen haben werden. Der Feind kämpft jetzt mit offenem Visier. Er will uns vernichten. Dies gibt uns Riesenkräfte und wir werden dem Feinde entgegentreten mit einem Vertrauen in unsere gerechte Sache und mit einer Entschlossenheit wie noch nie in der Geschichte unserer Völker.

Ich zweifle daher auch keinen Augenblick, daß wir in Europa unseren Gegnern in den kommenden Kämpfen die gewaltigsten Verluste beibringen werden und daß ihre Angriffskraft an den deutschen Verteidigungslinien endgültig gebrochen wird. Sollte es dem Gegner aber vorübergehend gelingen, irgendwo auf deutschem Boden Terrain zu gewinnen, so mag er sich sagen lassen, daß sich um ihn eine wahre Hölle auftut wird. Ich glaube, daß jeder Deutsche sich zehnmal lieber totschlagen läßt, als dem Feinde auch nur einen Meter deutscher Boden preiszugeben.

Meine Volksgenossen und Hörer in den verbündeten Ländern! Die Härte des jetzigen Krieges hat Deutschland, Italien und Japan und seine Verbündeten nur noch enger zusammengeschlossen. Mehr denn je wissen unsere Völker und ihre Führungen, daß sie auf Gedeih und Verderb unlösbar miteinander verbunden sind. Es geht um das höchste Ideal, das es für uns gibt: Um die Freiheit und Zukunft unserer Länder und Völker. Aus diesem Glauben an unsere gemeinsame Zukunft sende ich am heutigen Tage den verbündeten Nationen die Grüße des deutschen Volkes und rufe ihnen zu: Lassen wir uns in keiner Weise von feindlichen Siegesprahlereien beeinflussen, setzen wir alle, jeder an seinem Platze, das Letzte für Land und Volk ein. Halten wir die im

Dreimächtepakt verbündeten Nationen fest und treu zusammen und vor allem gehen wir alle mit fanatischer Entschlossenheit in die kommenden Kämpfe, dann werden wir unbesiegbar sein und dann werden wir die Weltherrschaftspläne unserer Gegner zum Scheitern bringen und in Europa und Ostasien die Neuordnung errichten, eine Neuordnung, die der Opfer der Tapfersten und Besten unserer Nation würdig ist und die eine glückliche Zukunft unserer Völker sicherstellt.

Die Botschaft des Duce

„Als am 26. September 1940 der Dreimächtepakt zwischen Italien, Deutschland und Japan abgeschlossen wurde, vollzog sich ein Akt von gesichtlicher Bedeutung im Hinblick auf das, was bereits durch den entschieden anglo-sächsischen Willen als schicksalsmäßige Entwicklung des damals schon bestehenden Krieges erschien: auf den Weltbrand.

Der Duce war aber in der Absicht der drei Verbündeten auch eine Mahnung in der Hoffnung, daß der Krieg verhindert werden könnte, sich auf noch von der schrecklichen Geißel verschonten Kontinente auszudehnen, und daß man durch die Begrenzung des Konfliktes zu einem neuen Aufbau der Welt auf der Grundlage des Prinzips der internationalen Gerechtigkeit gelange, wie es in der Präambel des Paktes verkündet wurde, nämlich, daß alle Nationen den ihnen gebührenden Platz erhalten müssen.

Nicht also um vorübergehender politischer Umstände willen, sondern in Übereinstimmung mit der schicksalhaften Logik der Geschichte wurde vor der höchsten Probe das Bündnis der drei Völker abgeschlossen, die im Westen und im Osten mit ihrem Regimen der Disziplin und des freiwillig auf sich genommenen Opfers die Verkünder einer neuen Epoche und einer neuen Lebensform waren. Die hierauf folgenden Ereignisse haben bewiesen, wie berechtigt der Verteidigungswille der Nationen um ihr tägliches Brot gegenüber jener Länder war, die im jeden Preis den Besitz und das Monopol der materiellen Reichtümer der Welt aufrechterhalten wollen.

Das Komplott, das sich seit langem zum Schaden der Nationen des Dreierpaktes im Verborgenen vorbereitete, wurde so zum offenen gewissenlosen Spiel. Unsere Feinde kennen heute keinerlei Hemmung — nicht einmal auf dem Gebiet der Worte, auf dem sie so aufmerksam vorsichtig zu sein pflegen —, um das Ziel ihres Krieges zu erreichen, die vollkommen und endgültige Vernichtung der drei Völker.

Es mögen sich unter unseren gemeinsamen Feinden in dieser Hinsicht klarere und zweideutigere Stimmen erheben, es ist immer nur ein Wille vorhanden: den Namen Italiens, Deutschlands und Japans aus der Geschichte der Zukunft zu streichen.

Italien, das durch ein unverdientes Schicksal auf die Knie gezwungen, aber nicht niedergeschlagen wurde, kennt durch bitterste Erfahrung das Wesen unserer Feinde, weiß, welche Wirklichkeit sich hinter ihren Lockungen verbirgt.

Ich fordere von den Italienern, über die Waffenstillstandsbedingungen nachzudenken, die nach Italien auch anderen Ländern aufgelegt wurden. Bedingungen, die an den historischen Satz erinnern: „Wehe dem Besiegten!“

Außenminister Shigemitsu

Der kaiserlich japanische Außenminister Shigemitsu führte in seiner Rundfunkansprache aus:

Der Weltkrieg ist nunmehr in sein entscheidendes Stadium getreten, die Anglo-Amerikaner führen überall geradezu verzweifelte Angriffe, weil sie den Kriegsabschluß nicht mehr lange hinauszögern können. Die ganze japanische Nation ist voller Hochachtung und Bewunderung für das deutsche und italienische Volk, die angesichts der heftigen Feindangriffe ihren Kriegswillen noch mehr steigern, ihre Reihen enger schließen und unter Aufbietung aller Kräfte im festen Glauben an den Endsieg heldenhaft weiterkämpfen. Genau so sieht Japans Entschluß fest, je härter der Krieg wird, desto kompromißloser ihn bis zum Endsieg durchzukämpfen. Und ich möchte hier betonen, daß es im japanischen Volk niemanden gibt, der auch nur den leisesten Zweifel an unserem Endsieg hat.

Wir stehen im Kampf um Leben und Tod, um das erhabene Ideal des Dreimächtepaktes zu verwirklichen. Unser Ziel ist, jedem Volk und jeder Nation auf der Welt die ihnen gebührenden Plätze zu geben und die Weltgerechtigkeit zur Geltung zu bringen. Nur auf dieser Grundlage ist ein dauerhafter Friede in der Welt möglich. Es gibt keinen anderen Weg, als die Realisierung dieses großen Ideals des Dreimächtepaktes, damit die schweren Opfer nicht umsonst sind, die in diesem uns aufgezwungenen Krieg der Menschheit aufgebürdet werden. Dies ist unsere unerschütterliche Überzeugung. Gerade jetzt sind wir heftigen feindlichen Gegenangriffen ausgesetzt. Es steht auch zu erwarten, daß die Feinde die ihnen besonders vertraute politische Zersetzungarbeit noch verschärfen werden. Angesichts dieser Lage sind Japan, Deutschland und Italien mit ihren anderen Verbündeten in Asien und in Europa fest entschlossen, ihren Zusammenhalt noch enger zu gestalten. Sie werden den Sinn dieses Krieges nie aus den Augen verlieren und unter allen, wenn auch den schwierigsten Umständen niemals den Kampf aufzugeben, bis der glorreiche Endsieg ihrer ist.

Sveta nasprotja v Ameriki

Rooseveltov boj proti socializmu - Kupčija namesto pravičnosti

NSK. Čim dalje traja vojna in čim trdejša postaja, v koliko bolj se kažejo njena ozadja. Ne more se tajiti, da ni ščuval Roosevelt na vojno radi uresničenja poljskih ali angleških interesov, da je potem tudi Zedinjene države nagnal v vojno, temveč da je prikril katastrofalne posledice svoje vladne politike. Alfred Rosenberg je nekdaj označil socializem kot ločljivo vodo našega časa. To velja baš za Zedinjene države. V roparskem sistemu, ki kot najbolj radikalni židovski kapitalizem sloni na izkoričevanju množic, bi morali iz tega izvirajoče napetosti in spori v nekem času dovesti do notranjopolitične katastrofe, ako ne bi uspelo, s svetovno vojno radi oborožitve in obnove velikih armad ustvariti navidezni gospodarski razmah in istočasno z zaželenim izidom te vojne nadaljnje pokrajin na zemlji vključiti v ta roparski sistem.

Roosevelt in njegovi Židje, katerim je ta vojna samo ogromna kupčija, in ki označuje Boga tako rad kot soudeležence vseh kupčij, zasledujejo zato tudi z naraščajočim negodjem delovanje patri Coughlina in njegove organizacije »nacionalne unije za socialno pravičnost«. On je ustanovil to organizacijo, ki ima sedaj že nad 5 milijonov članov v najhujšem času krize okoli leta 1930. Njegov tedenski radijski govor kaže tudi njegov tehnik »Socialna pravičnost« gredo za socialnimi in očitno protižidovskimi tendencami. Ceprav se ne more trditi, da je pristopil pater Coughlin v neki svetovno-nazorni jasni temeljni rešitvi stvari, je bil brez dvoma edini, ki je znatne množice opozoril na rakev rane američanskega družabnega sistema. Iz njegovih spoznanj se je nujno pojavila njegova propaganda proti Rooseveltu nameravani vojni. Potem ko so že pred izbruhom vojne otežkočili širjenje njegovega časopisa in prepovedali njegove radijske govore in mu je tudi njegova cerkvena oblast prepovedala vsako politično delovanje, je bil zdaj naposled v znaku naraščajočega socialnega vretja primoran po svojih nasprotnikih, da je organizacijo razpustil. Je zelo dvomljivo, ako bo na ta način uspelo Rooseveltu, da bo obvladal izredno napetost.

On se bojuje tako radi pridobivati novih področij za izkoričanje, kakor tudi za to, da se obdrži kapitalističen red. Ze vsak poskus prave sociale rešitve mora ogrožati ta sistem, ki sloni na proletaraciji po negotovosti eksistence in organizaciji nasprotij. Židovsko-američanski kapitalizem, ki ne prizna druge vrednosti, kakor ono gospodarstva, premoženja, torej za materialističen uspeh najbolj brutalnega kova, ima v svojem spremstvu mnogo milijonov proletarcev. Kapitalizem in marksizem nimata kot materialistične predstave samo bistvene notranje stike, temveč izkoričevalni kapitalizem nujno pospešuje boljše vizijsko množico. Socialno zavarovanje je tam preko same prikrivanje za nemoralno na izkoričanje usmerjenega gangsterskega sistema. Delavska družava so trustom slični pojavi, da na način monopolja kot suženjska borba obvladojo delovni trg. Ona so kakor bančne hiše in industrijski koncerni samo orodje moči v rokah Židov in židovskih tovaršev in na noben način nimajo resnične socialne funkcije.

Na teh dejstvih ne morejo tehnične reforme, ki se tu pa tem z veliko potrato propagande objavijo svetu, prav nič spremeniti. Kljub temu ne postoji nobena pravica do dela, nobena skupnost in najmanj socialna pravičnost. Medtem ko je pri nas vse to, kar veže rojake, stavljeno v osredje in se organizira, so tam nasprotja sveta. Samo ta-

ko lahko ostane na krmilu židovsko-pluto-kratski izkoričevalni sistem, medtem ko naš socializem izključuje možnost parazitskega židovskega vodstva.

Na koncu prve svetovne vojne je bilo v Ameriki nad 22.000 novih dolarskih milijonarjev, od katerih so bili večinoma Židje, ker, kakor je že rekel Žid Isaak Marossen na neki prireditvi američanskega kluba svobode v Londonu po poročilu »Timesa« z dne 3. marca 1917: »Vojna je ogromen trgovski problem, in blago ki se tam trguje, niso varnostne brtive, milo in hlače, temveč človeška kri in človeška življenja. Svet je postal sit povesti o junaštvu v vojni. Junaštvo je postalno v vojni že prazna slama in bojazljivost je bila redkost. Kar je bilo pa najbolj občudovanja vrednega v vojni, je bila kupčiska organizacija!«

Na tem ciničnem obnašanju se ni nič spremeno. Amerika ima verjetno danes že mnogo več kakor 22.000 novih dolarskih milijonarjev. V ozadju pa naraščajo socialne napetosti, in medtem ko iz Bele hiše že vedno objavljajo licemersko, »osvoboditev od pomanjkanja«, umirajo pri osvobojenih evropskih narodih stotisoč od lakote in pomanjkanja. V Ameriki grozi množicam večja socialna nesreča, kakor kdaj koli. Tam ni nobenih bistvenih upov v poboljšanje. Neki radijski govornik je pred kratkim povedal, da se za ostanek življenja po vojni lahko računa z 19 milijoni brezposelnih, najtežjimi spori med črnici in belci in končno s tretjo svetovno vojno.

Zadavljenje patri Coughlina žarko osvetjuje končne namene teh svetovnih zločincov. Kdo že more dvomiti, da je ta vojna v jedru usodno obravnavanje okrog socializma. Kdo bi se pa tudi čudil, da smo ravno pri teh okolnostih bolj pripravljeni, živovati vse in zadnje, kakor pa da bi se dali zaslužiti po sramotnem kapitalizmu.

»Miroljubni« kontinent

Kje vse se je Severna Amerika vmešala - 60 vojn v 40 letih

Roosevelt je do izbruhu sedanjega svetovnega požara tolkokrat zagotavljalo svojo miroljubnost, da je umestno, da enkrat naknadno preiščemo, kako Zedinjene države resnično »mrzijo« vojskovjanje. Gotovo nesumljiva priča za to je severnoameriški časopis »United States News«, ki je izračunal, da so Zedinjene države v zadnjih 40 letih svojo oboroženo silo v nič manj kakor 60 ekspedicij poslale izven lastnega ozemlja. Mal izbor naj tu navedemo!

Leta 1898. so Severnoamerikanci izkoristili krvavo vstajo na Filipinih, za katere se tudi danes vrše srditi boji, da so vzeli v posest to otoško skupino. Potem ko so bili Španci po nadmočnem brodovju Zedinjene držav, ali premagani ali pregnani, je začel v oktobru 1899. severnoameriški general Otis z nad 45.000 možmi zimsko vojno proti domačinom na Filipinih pod njihovim voditeljem Aguinaldo. Ti so se polagoma potegnili nazaj proti skrajnemu severu otočka Duson, kjer so se najtrdrovratnejše branili. Končno je ohromela njihova odporna sila in s tem je bila vojna v korist Yankejev odločena.

Sledede vojno ekspedicijo je poslala »miroljubna« Severna Amerika leta 1899. na otoke Samoa. Kar trikrat v dveh in pol desetlet-

jih, 1898., 1912. in 1917. leta se je dolarski imperializem s silo orožja vmešal v notranje razmere Kube. Sledili so več ali manj srečno potekajoče vojne in sicer 1900. proti Kitajski, 1903. proti dominikanski republiki, 1907. proti Hondurasu in 1910. proti Nikaragui. Večji del severnoameriških ekspedicij v druge države pa je prinesla prva svetovna vojna, ki je nudila najboljšo priložnost za rop tujih ozemelj in izvorov sirovin. Ceprav niso za vedno ostala v posesti Zedinjene držav, vendar one nikoli niso pozabile zagotoviti si v teh krajih pogodbeno svoje gospodarske interese. Dvakrat, leta 1914. in 1915. so odnesli zvezdno zastavo na Haiti. Isto »odlikovanje« je doletočno Mehiko v letih 1914. in 1916. Potem so bile odpolane severnoameriške oborožene sile na s krovu prepojena bojišča Evrope.

Po prvi svetovni vojni, v letih 1919.—1925. so bile Panama, Gvatemaška in Smirna, ki so bile osrečene z otplivljivimi dokazili prijateljstva s strani Zedinjene držav. V sedanjem boju narodov so končno Zedinjene države že leta 1940. zasedle po Angliji odstopljena jim oporišča, da so pozneje »vzele v svoje vaste« še Grenlandijo, Islandijo, Italijo in sedanji Francijo. Prev res, »miroljubnost«, ki sa ma sebe hvati.

V Rimu delajo težkoče papežu in katoliški cerkvi

Komunisti napadejo procesijo - Švicarska garda papeža razorožena

v H. Kraiburg, 29. septembra. Uradno je Rim pod upravo anglo-ameriških okupacijskih oblasti in italijansko vladno Bonomijsko. Ker pa sta obe pod močnim pritiskom moskovske boljševiške vlade, so pravi gospodarji položaja v Rimu moskovski in domači komunisti, med njimi seveda mnogi Židje. Ti imajo posebno satansko veselje, ravno tukaj, v zibelki in središču zapadnega krščanstva, da delajo težkoče katoliški cerkvi in njenemu poglavaru.

Dnevno se dogodi v Rimu, da se katoliška vera in cerkev javno razzali in sramoti. Tako je napadla pred kratkim, po poročilu uradne radijske oddajne postaje v Rimu, skupina komunistov, ki so se vračali z zborovanju, kjer je imel komunistični minister Tagliatti hujšajoč govor, katoliško procesijo pred znano cerkvijo Santa Maria Mag-

giore. Poživinjeni komunisti in komunistike so napadli mlada dekleta, ki so se udeležile procesije, strgali so jim iz rok sveče in cvetje in jih obkladili s surovimi psovkami. Procesija se je moralna vrnil v cerkev. Radijska postaja je dodala, da je ta dogodek izrazil veliko, vznemirjenost med rimskim prebivalstvom, ali ni niti povedala o tem, če so bili komunistični napadalci za to kaj kaznovani.

Proti mestu Vatikan, čigar suverenost so nemške oblasti skrbno spoštovalo, se obnašajo sedaj Anglo-Amerišanci nasprotno vsem predpisom mednarodnega prava in obstoječih pogodb, kakor proti okupirani državi. Billi so tako predzrni, da so pred nedavnim, kakor javlja politični dopisnik Reuterjevo brzjavno agencije iz Rima, razoržili slavno švicarsko gardo pod pretezo, da je v njenih vrstah mnogo fašistov.

njegovega potapljaškega aparata, in so mu dale močan sunek. Za trenutek se je morski volk obotavjal, potem je spremenil smer in je divje udarjal z repno plavutjo okoli sebe. Ernest je brezuspešno skušal, izogniti se ribi, ki ga je napadla. Lahko se je videlo, kako je bil vržen v višino in kako se je raztrgala cev za kisik. Po nekaj serijah posnetkov, ki so bili radi vodi vladajočega nemira popolnoma zabrisani, je bila žival spet vidna, in lahko se je z grozo opazilo, kako je morski volk z ogromnim gobcem grabil po njem. Tukaj se je film končal. Verjetno je Ernest s svojim zadnjim divir pokretom prevrnjal filmski aparat in tako povzročil prekinitev. Film pa je pričal o tem, kako je Ernest končal svoje življenje. HBW.

Koristnost alge

Celuloza, kakor veste, služi za razne namene: iz nje se dela smodnik, poletna oblike, fonografske plošče, itd. Kako pridobivati celulozo v velikem obsegu? V Shigami je japonski konsorcij ustanovil tvornico, ki bo iz morskih alg ali halog pridobivala stanicino ali celulozo. Alga je sploh na dnevnem redu: številne industrije na Japonskem namreč pridobivajo sintetično proževino. In da ne pozabimo: marsikateri družini v mikrosvetovni rabijo alge za priljubljeno živilo.

Amerikansko povabilo

Nemški dirigent je v februarju leta 1932. imel koncert v Filadelfiji, in je bilo na razpolodu tudi nekaj plesov Johanna Brahma in Antonia Dvoraka. Koncert so nameravali ponoviti v Baltimore. Nekaj dni pred odhodom v to mesto, je dobil dirigent več pisem iz Baltimore, ki so bila naslovljena na Brahma in Dvoraka. Ker sta umetnika že davno mrtva, se je čutil dirigent opravičenega, da odpre pisma. Vsebovala so povabilna zanesega hotelskega podjetja v Baltimore, ki je nudilo tem dvema že davno v zemlji počivajočima glasbenikoma svoje ceneno in izvrstno stanovanje.

Uporaba soli

Sol je važna začimba, ki jo moremo uporabljati ne samo v kuhinji temveč tudi še v vse mogoče druge namene. Preberite spodnje vrstice in videjte boste, kako vsestransko lahko sol koristno uporabite.

Brž ko začutite bolečino v grlu, večkrat na dan grgrajte vročo slaro vodo. Grlo se kmalu izčistijo in vas ne bo več bielelo.

Rjaste madeže na perilu in robcih najlepše očistimo s soljo. Madeže moramo nekaj časa drgniti s čisto krpo, na katero smo potresni nekaj zrn soli, pa bodo izginili.

Ponve in jedilni pribor, ki neprijetno diši po ribah, zdrgnemo s soljo, pa bo von izginil.

Ce so ponve osmognete, jih namočimo za nekaj ur v slani vodi, ki jo prej nekoliko segremo. Osmogneta mesta bomo potem z lako odstranili in ponve izmili.

Vodi, v kateri se mislite kopati, dodajte malo soli, pa vas bo kopel vse bolj posvežila.

Zobne ščetke moramo večkrat namočiti v slani vodi, pa bodo vse dalj ostale trpežne in ščetine bodo vse bolj odporne.

So svetu

Da se jajca razvijejo, jim dovajajo ptice pri valjenju svojo telesno topoto. Samo talegaliske kure v Avstraliji izkoriscajo topoto, ki se razvija v gnijocem listju, kamor polagajo svoja jajca. Prav tako izkoriscajo tudi vzhodno azijske vrste kur pesek ob vročih vrelcih ali pa topli ognjeniški pepel.

Da škodujejo gošenice kapusovega belina našim kulturnim, ker jih obžirajo, je menda vsem znano. Da pa vsebuje njihova krihudstrup, ki škoduje zlasti racam, tega gotovo mnogi ne vedo.

V Dammheimu na Nemškem so nekemu petletnemu dečku dali pititi žlico žganja. Otrok, ki je žganje okusil, je ob neplljivosti materje segel po steklenici ter iz nje parat krepko potegnil. Posledica tega dejanja je bila, da je deček umrl zaradi zastrupljenja z alkoholom.

V samostanu Strahovu v Pragi so nedavno našli šest skladb s podpisom Mozarta. Dve od teh sta bili doslej še neznani, in sicer je to »ornato za klavir« in »variacije za orkester«.

Najhujši sovražnik starega pohištva je lesni črv. Cestokrat uniči dragocene hišne dragocenosti. Najboljše sredstvo proti njemu je mešanica, sestavljena iz 86 delov lanenega olja in 4 delov kreozota. Dobro je tudi kreozoto olje samo. Pomaga nadalje mešanica bencina in naftalina. Pri vseh teh sredstvih gre za to, da strupeni plimi proderejo skozi luknjice v les do črvov in jih umorijo. Slična sredstva uporabljajo proti črvom tudi muzeji.

Da bi se našla igla, ki jo zataknem hudošnež v kopo sena, je skoraj izključeno ali vsaj malo verjetno. Vendar pa se je našel žaljivec, ki je tudi to zvito rešil. Stavil je, da bo našel iglo v nekaj minutah. Po sklenjeni stavi je dal kopo sena stisniti v balto, to pa so odnesli v röntgenološko postajo, kjer so v petih minutah ugotovili, kje je igla in jo potegnili iz sena.

Francoski slikar Lebrun, ki je živel v letih 1619—1690, in je šiljal zlasti zgodovinske slike, je bil posebne vrste čudak. Slikal je namreč pri umetni svetlobi in sicer tako, da je bil njegov atelje polovico razsvetljen, polovico pa temen. Ker je hotel imeti obraz v senci, si je pri slikanju posadil na glavo velik širokokrajinjak, na katerega robu so stale goreče sveče. Te so mu tako razsvetljale platio, na katero je slikal svoje slike. Glavo je moral pri tem seveda držati mirno, da sveče niso ugasnile.

Navadno so zrna toča velika kakor grah, le v redkih primerih pride na zemljo debelejša toča. Znamenito pa so ugotovili, da so padali na zemljo že po 5 in celo do 100 kg težki kosi ledu, ki je bil takoj mrzel, da so človeku zmrznil prsti, če se je takega izpodnebnega ledu dotaknil.

V Gorici so našli pri zemeljskih delih na protiletalsko zavetišče dva grobova langobardskih vojščakov. Grobova sta iz časov ob koncu 5. stoletja po Kr. Ležala sta približno poldrag meter pod površino. V njih so našli poleg kosti tudi po en meč, po eno sulično konico in nekakšen nožič, dolg 19 cm. Pri merjavi so najdbami v bližini Postojne in v Cedatu je dokazala, da gre vsekakor za langobardske vojaške grobove. Dolge meče so našli svoj čas tudi na drugih mestih v Gorici; Langobardi so jih nosili v usnjatih nožnicah. Suličaste konice so bile pritrjene na kopijah, nož pa so uporabljali v bojih mož proti možu. Menda so bili včasih celo zastreljeni. Najdeno orožje kaže, da sta bila v grobovih pokopana dva navadna langobardska vojaka.

Ali že veste...?

...da se pri ribah, če se menjajo tla, menjajo tudi barva kože?

...da

Kreis Radmannsdorf

Aßling. (Priznanje izučenosti in nova zaposlitev vajencev.) Te dni je bila na obratnem apelu K. I. G. priznana izučenost vajencem in je bil zaobljubljen novi letnik vajencev. Ob prisotnosti Kreisobmanna Remschniga, Gaujugendwarterja Dolinarja kakor zastopnikov stranke in obrožene sile, je Betriebsobmann na svečan način priznal izučenost vajencem in sprejel nove vajence. Betriebsführer, glavni ravnatelj Noot, je čestil novim pomočnikom, ki so radi posebne pridnosti in sposobnosti lahko predčasno sprejeli pomočniško pismo in je izrekel novim vajencem dobrodošlico v obratni skupnosti. Kreisjugendwarter jih je pozval, naj si bodo v svetki dolžnosti in se uvrste v obratni skupnost in naj posnemajo tiste, ki so danes na podlagi svojih sposobnosti in uspehov v vojnem poklicnem tekmovanju lahko sprejeli pomočniško pismo. Apel je s strurnimi koračnimi okvirji mladinski godbeni vod. S počastitvijo Führerja je bil zaključen apel. Zatem so gosti pregledali učno delavnicu in izložbo izdelkov precizne delavnice K. I. G. Obratovodja Bohnen je dal potrebna pojasnila. Gosti so se tukaj lahko prepričali o znanju naraščaja K. I. G.

Prestavitev na normalni čas

Pri zopetni uvedbi srednjeevropskega časa (normalnega časa) dne 2. oktobra 1944., o kateri smo že poročali v naši predzadnji številki, bodo pomaknjene ure od 3.00 ure zjutraj nazaj na uro 2.00. Zaradi tega bo dvojna ura od dveh do treh. Zaradi razlikovanja se označi prva ura z 2 A 00 — 2 A 59 in druga z 2 B 00 — 2 B 59.

V železniškem prometu bo učinkovala prestavitev tako, da bodo imeli vlaki, ki se odpeljejo dne 1. oktobra in prihajajo dne 2. oktobra v jutrinih urah eno uro več na razpolago. Da ne bo treba izdajati posebnih voznih redov, bo nemška državna železnica vse hočne vlake na kolodvoru, kamor se pripeljejo v času od 2 A 00 — 2 B 00, eno uro zadrljala. S tem bo doseženo, da bodo ti vlaki na vseh kolodvorih, kamor morajo po voznem redu priti pred drugo uro in po tretji uri, prišli in se odpeljali ustrezno voznemu redu. Pri vlakih, ki se odpeljejo med drugo in tretjo uro, morajo potniki načelno vpoštevati uro 2 A.

Gorenjska zatemnjuje v času od 2. do 8. oktobra od 18.30 do 5. ure (normalnega časa). Ce zadani akustični signal »Java opozoritev na letalsko nevarnost iz zraka« ali »Letalski alarm« ob času, ko se zmrači, se mora takoj zatemniti ali odklopiti razsvetljava tudi izven odrejenega časa zatemnjevanja.

Vesti iz Ljubljane in okolice

Zdravnik dr. Hafner znova obsojen na 3 leta robije. Poročali smo svoje dni, da je bil ljubljanski zdravnik dr. Hafner obsojen zaradi poskusa zastrupitve svojega brata, kar tudi da je bila vsled obtoženčeve revizije razveljavljena sodba prve stopnje in odrejena nova razprava. Ljubljansko okrožno sodišče je zdaj po ponovni dopolnjeni razpravi znova razsodilo, da je obtoženec dr. Janko Hafner kriv v tem, da je sprejel ponudbo pokojne Nuše Tavzesoze za zastrupitev brata Milana Hafnerja, odobraval njen odločitev in pomagal pri poskusu zastrupitve s sredstvom, ki ni bilo zadostno in sposobno povzročiti smrt, in ga je kot sokriva pri poskušenem umoru, upoštrevaje pravomočni del zadnje sodbe v pogledu treh prestopkov žaljenja časti, obsođilo na tri leta in 15 dnih robije in na 600 lir denarne kazni. Za zločin sam je obtožencu določilo 3 leta robije. Obtožencu se v kazen všeje preiskovalni zapor od 21. septembra 1943. naprej. Bratu mora obtoženec plačati 100 lir za prevoz v bolnišnico, 200 lir za bolnišnico in 250 lir za prestani strah in bolečine.

Zaplemba imovine komunistov. Uradni list Žeja pokrajinske uprave v Ljubljani objavlja odločbo o zaplembi vse premične in nepremične imovine upornikov: Zakrajska Alojzija, krojača; Vilharja Savota, risarja; Blažiča Ludvika, dijaka; Schwitzerja Devota, dijaka; Kovača Antona, krojača, vseh iz Ljubljane.

Diplom. Optiker C. KRONFUSS
Klagenfurt, Bahnhofstraße 15

Eine auf weiteren Seiten folgende Anzeige

Novo nogometno igrišče v Krainburgu**Iz delovanja Turn- und Sportgemeinschaft — Plodonosno skupno delo**

Pri otvoritvi krainburškega športnega prostora za nogomet v Krainburgu so tam sestali predpreteklo nedeljo Kreisleiter dr. Hochsteiner, Ortsgruppenleiter Pg. Mg. August Jungschafer, vojaštvu, nemški uslužbenici in zelo mnogo za šport navdušenih Gorenjev.

Prva igra, nogometna tekma Krainburg II proti Aßling II je končala z 2 : 0 za Aßling. Skupno igranje Aßlingerjev je bilo vzorno, pa tudi igra Krainburžanov opravljene upanje na dober razvoj. Žal so izpustili Krainburžani nekaj dobrih priložnosti za streln. Dobro se je obnesel krainburški vratar, od številnih bombnih strelov Aßlingerjev sta zadeva samo dva.

Zatem sta nastopile dve krainburški moštvi proti policijskemu moštvu in aßlinškemu moštu. Posebno omembe vredna je bila igra Krainburg I proti policiji, ki so ji dobili s 3 : 2 Krainburžani.

Stevilni gledalci so se živahno zanimali za potek teh tekem.

Pred pričetkom teh tekem je pozdravil Kreisleiter Pg. dr. Hochsteinerja Gemeinschaftsführer NSRL tovarš Franz Taschl, ki je istočasno javil, da je sedaj nogometni prostor, ki ga je dale na razpolago občina, v skupnem delu 2½ mesecov dograjen. Sam material so darovali krainburške tvrdke. Vsem, ki so šli na roko, ki so pomagali v delom in materialom, vsem dobrotnikom in podpornikom se je zahvalil najprisrječe. Posebno se je zahvalil svojemu načelniku nogometne sekcije tovaršu Polschaku, ki mu je v vsakem ozirom pomagal. Potem je zaprosil tovarš Taschl Kreisleiterja, da otvoriti športni prostor. Kreisleiter Pg. dr. Hochsteiner je izrazil svoje veselje nad dokončano napravo, pozdravil gojitev nogometa v Krainburgu in želel, da bi to dovedlo do naj-

boljšega razumevanja. Zahvalil se je Gemeinschaftsführer Franzu Taschlu za njegov trud in uvidevnost, da se je športni prostor dovršil, in tudi vsem nogometnim igralcem, ki so v rostem času v skupnem delu ta prostor dovršili. Z željo, da bo gojitev nogometa prinesla veselo družabnost, vsem zavoljstvo in dobre uspehe in da imajo vse prireditve namen, da se širi športna misel v vseh delih prebivalstva in da jih vedno več pridobi, je končal Kreisleiter svoj s splošnim odobravanjem sprejeti govor.

Po tovaršu Taschlu prirejen družabni večer nogometnih igralcev je potekel v prisrčnem tovarštvu.

Mladinska tekma LGW : Laak

V nedeljo 24. IX. 1944 je bila odigrana na igrišču v Wartu nogometna tekma med mlađinama LGW in Laak. Ceravno je bil teren zelo slab, se je igra živahno razvila. Kljub fizični premoci krainburško mlađino ojačenega moštva LGW so se tehnično močnejši Laaker takoj znašili in vodili igro do konca. V prvem polčasu jim je uspel zabit štiri golje, med njimi en autogol. V drugem polčasu pa se je stanje zvišalo na 5:0 za Laak. S tem je mlađina Laaka dosegla nov uspeh, pomemben za njen nadaljnji razvoj na polju nogometa.

Krainburg je premagal Stein

V nedeljo, dne 17. septembra 1944. 1. je bila nogometna tekma med Krainburgom in Steinom v Krainburgu. Čeprav je imelo krainburško moštvo 4 igralcev iz 2. moštva, so zmagali Krainburžani z 3:2 proti Steinu. Obe moštvi sta predvedle lepo igro, ki jo je številno občinstvo sprejelo z navdušenjem.

Naš obratni zdravnik - duh zaščilnik hiše

„Ne bi ga hoteli pogrešati“, pravi obratovodja

Zdravnik v obratu! To ni noben nov pojav, njegov nastop je dobil v zadnjih letih vedno večji pomen. Pred vojno je bilo še nekaj sto obratnih zdravnikov, danes jih je nad 5000, ki skrbe približno za 10.000 obratov. Z ustanovitvijo socialnega skrbstva za rokodelstvo, trgovino in obrt bodo pa tudi lahko manjši obrati prišli do koristi lastnega zdravnika.

Ali ne predstavlja lasten obratni zdravnik velike gospodarske obremenitve, ker so z njim v zvezi aparati, bolniška soba ali revir, kakor se splošno pravi, pomočno in strežniško osebje in še vse drugo, kar je potrebnejšo? Obratni vodja pa, ki mu stavimo to vprašanje, postavi to ustanovo v celokupen okvir socialnega skrbstva svojega delavstva. Meni je dobrobit mojega delavstva zelo pri srcu in mislim, da s tem govorim za vse obratovodje. Ker mora večkrat iti delo iz roke v roko, večkrat moti produkcijo, če nastane vrzel v vrstah delovnih moči. Lahko sprememimo pregovor o sekirji v hiši: »zdravnik v hiši nam prihrani delovne ure.« Ako oboli član obrata, zadostuje telefonski poziv pri obratnem zdravniku, ki določi uro za pregled. Tako si je delovna moč za pot v mesto k zdravniku in nazaj in začakanje v čakanici prihranila najmanj dve uri, ki prideva v korist obrata. Tudi pregled in zdravljenje samo se skrajšata, ker so znani zdravniku delovni pogoji obrata in imajo po zdravstveni kartoteki, ki si jo je npravil, in s preiskavami ter rentgenskimi pregledi, ki se jim mora polletno podvrediti celo kupno delavstvo, točno kontrolo nad zdravstvenim stanjem vsakega člena obrata.

All se omejuje delavnost zdravnika v obratu samo na sprejemanje obiskov v vprašamo: »Nikakor ne! Naš obratni zdravnik v takne svoj nos v vsako stvar, pravi smehljajoč se obratovodja. Prvi uradni postopek novo postavljenega člena obrata je obisk pri zdravniku, ker dobro zdravstveno stanje člena obrata ne sme biti ogroženo po naležljivi bolezni novinca, ki je mogoče njemu samemu neznana. Inozemcev pregleda obratni zdravnik posebno točno. Ti so večkrat iz držav, kjer je manj razvito zdravstveno skrbstvo. Bolni inozemci se takoj odpošljajo nazaj v svojo domovino. Obratni zdravnik mora paziti tudi na to, če ustreza novo na stopivšemu namenjeno delo zdravstvenemu stanju dotičnega. Tudi v način

obratni kuhanji straši okoli »naš doktor«. On namreč sestavlja posebno hrano za naše obratne člane, ki so bolni na želodcu. Se celo pri sestavljanju jedilnega lista obratne kuhanje ima besedo. Sedaj v vojni ima seveda to svoje meje, ali po zmagi bo posebno pazil na to. Posebno paži na kuhanjsko osebje, ker baš nalezljive bolezni pri teh članih obrata bi lahko imele najhujše posledice za vse delavstvo. Naš obratni zdravnik je duh zaščitnik hiše, pravi obratovodja, ko se poslovimo, »ne bi ga rad več pogrešali.«

Razno

Hudo smolo je imel nek mož v Burgu pri Magdeburgu, ko je jedel kos češljivec, ki ga je dobil za rojstni dan. Pogotovil je pri tem oso, ki je sedela na kolatu. Začel mu je otekat vrat, in še zdravniška pomoč mu je odstranila oteklino.

V neki vasi pri Dessauu je bil volčjak takoj dresiran, da zjutraj spremeni prelom do Šolskega vrtača oba se nešolobocvna otroka. Zvesta žival izvršuje to nalogu vsak dan zelo vestno in se pobere potem zopet domov. Opolne pošle mnogo zaposlena mati psa zopet tja, da da svojim otrokom varno spremišča za pot nazaj.

Ose in čebelje se zelo slabo zlagajo med seboj. Tako je na Severnem Sleziskem roj osnzenada napadel panj nekoga čebelarja in je kmalu premagal čebelje. Ose so odrinile čebelje, od katerih je bila večina pomorjena, radikalno požrla med in si privočile še 14 funtov sladkorja. Čebelar je imel ne ravno neznavno zgubo.

Nemški listi poudarjajo, da je treba s papirom skrajno štediti, kajti papir spada med surovine, ki so za vojno proizvodijo važne in neobhodno potrebne. Čeprav se je nemška proizvodnja papirja med svetovno vojno in sedanjo vojno zelo razširila, je treba vendar s papirjem kolikor mogoče štediti. Zaradi tega si mora prebivalstvo zapomniti, da je vsaka potraita papirja greh proti vsem na potom za zmago v sedanji vojni.

V vojni in tudi sicer se često omenja, da imajo zdov ušeza. Ta rek, ki se pojavlja v literaturi v začetku 16. stoletja, je zdaj pojasnjen po zaslugu nekega ženevskega zgodovinarja. Ko je kraljica Katarina Medici prisila na Francosko te prinesla s seboj ne le

preudarnost svoje rodovine, temveč tudi veliko mero nezaupljivosti. V Louvru si je dala namestiti naprave, ki so jo omogočale prisluškanje pomenkov, ki so se vršili daleč od nje. To prisluškanje se je vršilo na temelju posebnih akustičnih zakonov s pomočjo dimnikov. Tako se je nekega dne pojavila krilatica, da »zidovi slišijo«. Katarina Medici je vedno bila poučena, kaj govorijo o njih drugi ljudje in je po tem uravnala svoje vladanje.

Prebivalci na Filipinskih otokih so spet v strahu pred »lovci na glave«, ki so v zadnjem času zagrešili več krvoprelitij. So to pripadniki pleme Abilaos, ki so obdržali še takšen način borbe s sovražnikom, da mu odrežejo glavo. Pred meseci so pričeli na Filipinih graditi veliko cesto, ki drži tudi skozi njihova naselja. Divjaki pa s tem niso zadovoljni in zaradi tega napadajo cestne delavce ter jim režejo glave. Dosej, se je pripetilo že več takšnih napadov in nekaj desetih delavcev je pri tem izgubilo glave. Zdaj so poslali v tiste kraje močne oddelke policije in vojske, ki bo varovala delavce pri delu in po potrebi napravila tudi kaznen pohod proti divjakom.

120.000 primerov malarije so doslej ugotovili v Egiptu; 10% obolenih je umrlo.

Med švedskim ženstvom je samo 15 odstotkov kadilk.

Umrl je oče olomuških »kvargljiev« 80 letni Alojzij Wessels.

Japonski nacionalizem propagira povratnik starim izročilom in v skladu s tem povratnik je, če v deželi vzhajajočega sonca sedaj jazbečevo meso spet bolj cenijo nego v desetletjih, ko se je japonski jedilni list evropsiziral. Ze starojaponske junaške pesmi slavljeni krepko in okusno jazbečevo juho. Sodijo, da je v tej deželi še danes kakšnih 200.000 jazbecev, a jazbečevo kože so bile vedno važen japonski izvozni predmet. Japonske družine cenijo sedaj dosti bolj tudi jazbečevo meso, ki spominja na okus na račje meso. Spet so jedi tega mesa na jedilnih listih najfinnejših restoranov v prestolnici in njih cene niso nizke. Povpraševanje je tako naraslo, da so bile oblasti prisiljene določiti najvišje dovoljene cene.

V Tangermünde je začetkom julija neka rodbina dobila od znanca v Stendalu kot darilo mačko. Takoj po prvem dnevu je ta že zginila z novega doma. Sedaj, po dveh mesecih, se je mačka čila in zdava, da tudi zelo shujšana, vrnila v svojo domovino pri Standalovi rodbini. Mačka je prehodila okrog 15 km.

V Dessau-Törten je padel nek mal deček, ki se je preveč sklonil skozi okno iz stanovanja staršev v drugem nadstropju, na dvorišče. Tam so ravno nakopili slamo in na njem je padel deček ter jo tako odnesel sa znači s strahom.

Najdražja postelja, kar so jih kdaj napravili, je bila tista, ki jo je pred sto leti ruski car podaril perzijskemu šahu. Bila je vsa iz kristala in okrašena s srebrnimi okrasami. Stolnice iz modrega stekla so držale do te razkošne postelje, ki je spadal k njej tudi vodomet z dišečo vodo. V razsvetljenem prostoru se je postelja bliska, kakor bi bila iz samih demantov.

Männer und Frauen der Deutschen Reichsbahn

3. DER FAHRDIENSTLEITER

Wer das schafft — der wird nie versagen!

Hochbetrieb auf dem Bahnhof. Da die Sirene — Fliegeralarm! Während die Reisenden sich in Sicherheit bringen, vervielfachen sich für den Fahrdienstleiter Josef Kalterer aus München die Aufgaben. Tausenderlei muß bedacht werden. Fahrdienstleiter Kalterer behält seine Ruhe. Unbeirrt tut er seine Pflicht, ohne an sich selbst zu denken.

* Auch Du kannst den Männer und Frauen der Reichsbahn helfen, wenn Du bisher noch nicht eingesetzt bist. Die Reichsbahn stellt jederzeit neue Kräfte nach Flüchtlingen und Kommunisten ein. Komm zu uns. Meldung für den Einsatz über das zuständige Arbeitsamt.

Räder müssen rollen für den Sieg!

Z založnim arcom nazadno tužno vest, da nas je vedno zapustil naš nadzor. Izboljšani brat.

Emil Murnik,

Grenadier.

Beerenobstanbau in Oberkrain

Geben Sie Ihre Bestellungen von Ribusei (schwarz und rot), Stachelbeer-, Himbeer- und Brombeerplanten sowie von Weichselkirschen für die Pflanzung in diesem Herbst möglichst bald bei den Gemeindeobstwarten, bei der Gartenbauberatungsstelle in Krainburg oder bei uns auf.

Von Ihren Obstwarten oder von uns erhalten Sie auch die Broschüre »Neuzeitlicher Beerenobstanbau« von H. Plock, Marburg a. d. Drau, in deutscher oder slowenischer Sprache.

Pfleiderer Obstwerk Oberkrain, Podnart.

Nasadi raznih jagod na Gorenjskem

Narocna raznih vrst jagodnih sadik in sicer za črni in rdeči ribizel, kosmulje, maline, kopine in višnje za letošnjo jesensko saditev oddajte čim preje občinskim ali sreskim sadjarjem, ali pri Gartenbauberatungsstelle v Krainburgu ali pa pri nas.

Pri občinskih sadjarjih in pri nas dobite tudi najnovije brošuro »Moderni jagodni nasadi« od H. Plocka z Marburga a. d. Drau v nemškem ali pa slovenskem jeziku.

Pfleiderer Obstwerk Oberkrain, Podnart.

Liditispiele

Allgemeine Filmfremdhand G.m.b.H.
Zweigstelle Südost

Für Jugendl. nicht zugelassen.
Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen.

Aßling, bis 2. X.: »Das Lied der Nachtigall«; 3.—5. X.: »Reise in die Vergangenheit.«

Krainburg, bis 2. X.: »Ein Mann mit Grundsätzen«; 3.—5. X.: »Es leuchten die Sterne.«

Leak, bis 2. X.: »Der weiße Traum«; 3.—5. X.: »Traummusik.«

Radmannsdorf, heute 19.45 u. morgen 16.15, 19.45: »Gabielle Dambronex«; 3.—5. X.: »Fallstaff in Wien.«

Velden, 30. IX. und 1. X.: »Wiener Blute«; 2.—5. X.: »Tanz mit dem Kaiser.«

Neumarkt, 30. IX. und 1. X.: »Der ewige Klang«; 4. und 5. X.: »Drei Frauen um Verdi.«

Stein, bis 2. X.: »Fahrt ins Abenteuer«; 3.—5. X.: »Fran Sixta.«

St. Veit a. E., 30. IX. u. 1. X.: »Reisebekanntheit«; 4. und 5. X.: »Reise für Deutschland.«

Littai, 30. IX. und 1. X.: »Germania«; 4. und 5. X.: »Stern von Rio.«

Mieß, 30. IX. und 1. X.: »Hello Jahniss!«

Schwarzenbach, 30. IX. und 1. X.: »Fahrt ins Abenteuer«; 4. und 5. X.: »90 Minuten Aufenthalte.«

Zu jedem Film
die Deutsche Wochenschau!

Mali oglasi

Prodam

Angorski zajekci, razlicne velikosti, se prodajo pribilno po 20 RM. — Wart 301. 4139-6

Prodam kravo, 6 mesecov brejo, Josef Gross, Tabor 6, Birkendorf. 4150-6

Prodam kravo, brejo 8 mesecov, težko okrog 600 kg. - Naslov v K. Bote, Krainburg. 4167-6

Prodam presičko, 20 kg težkega. - Graschitsch Peter, Strohainšt. 3, Naklas. 4166-15

Menjam foto, 6 x 9, na film, za moški plasc ali kratko sukno. - Ponudbe na K. B., Krbg., pod »Nujno rabim«. 4160-15

Menjam kozo za kozla švicarske pasme. - Kaučič Josef, Felsenhof 78, b. Krainburg. 4153-15

Menjam nov damski kostum iz prima volnenega blaga, za radio aparat. - Dopisi na K. B., Krbg., pod »Josef Erschen«. 4148-15

Menjam kokoza za kozla švicarske pasme. - Kaučič Josef, Felsenhof 78, b. Krainburg. 4141-22

Menjam 7 mesecov staro kobilec za gorenjskega vola, 500 do 600 kilogramov težkega. - Poizve se: Graschitsch Peter, Strohainšt. 3, Naklas. 4152-22

Zamenjam foto, 6 x 9, na film, za moški plasc ali kratko sukno. - Ponudbe na K. B., Krbg., pod »Nujno rabim«. 4160-15

Menjam lepo damsko kolo za kuhinjsko kredeno ali omare. - Ponudbe na K. Bote, Krainburg. 4154-22

Menjam lepo damsko kolo za kuhinjsko kredeno ali omare. - Ponudbe na K. Bote, Krainburg. 4154-22

Kupim otroški športni vožicek v dobrem stanju. Ponudbe na K. B., Krbg., pod »Nujno rabim«. 4144-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp., žganjarna in trgovina, Gamlinc, St. Veit a. d. Sawe. 4176-7

Kupim kotel za žganjekuhno. - Bertschitsch Comp